

Nro. 48.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Adúlt Bétsből, Pénteken December 12-ik napján
1806-ik elztendőben.

B é t s.

Austriai Fő Hertzeg és *Maylandi* vólt Gubernator *Ferdinánd*, nyavalyájánakszerentsés orvosoltatása után, most már jobbatskán kezd lenni.

Ezen folyó holnapban ide jött, egy Pr. hadi tiszt azt beszéllette, hogy azon tegyver szünésnek tzik. kelyeit, a' mellyeket General *Duroc*, Marquis *Lu-chesini* és Generál *Zastrow*, Sarlottenburgban a' múlt Novemb. 16-ik napján, köz akarattal meghatároztak, a' Felséges Prussziai Király *Fridrik Wilhelm* helybe nem hagyta 's meg nem erőssítette volna. — Egyéb eránt mostanában semmi újabb hadi történetek nem estek.

B b b

M a g y a r O r s z á g.

A' Pesti Kir. Universitásbéli Tisztségeknék esztendőnként esni szokott változtatása a' múlt Nov. 25-ik napján végbe ment. E' szerént Decanusoknak választattak: 1) *A' Theologia Facultásban* T. Nagy Gábor Ur a' Philosophica és Theologica tudományokban Doctor, a' Pastoralis Theológiának, és a' Papi ékesen szollásnak rendes és közönséges Professora. — 2) *A' Juridica Facultásban* Kelemen Imre Ur mind a' két rendbéli Törvényeknek Doctora, a' Hazai magános Törvényeknek rendes és közönséges Tanítója és Tekintetes Szala's Baranya Vármegyéknek hites Tábla Birája. — 3) *A' Medica Facultásban* Eckstein Ferentz Ur, az Orvosi és Seborvosi tudományoknak Doctora, a' Medicinának és a' Practica Chirúrgiának rendes és közönséges Tanítója. — 4) *A' Philosophica Facultásban* Stipsits Aloysius Emmanuel, a' szabad Mesterségeknek és Philosophiának Doctora, az Archeológiának, és Numismatikának közönséges Tanítója, azon Kir. Universitás Bibliotékájának Kustosa, és a' Göttingai's Jénai Mineralogica tudós Társasagoknak levelező Tagja. Néhány napokkal annak utánna, u. m. Decemb. első napján azon Universitásbéli *Magnificus Rector*nak választatása is a' szokott czeremoniákkal végbe ment, melyben a' választás Szüts István Kegyes Szerzetbéli Pap Úrra, a' szabad Mesterségeknek és Philosophiának Doctorára, nem külömben a' Logicának, Metaphysicának és Moralis Philosophiának rendes, és közönséges Tanítójára esett.

N é m e t O r s z á g,

Azon győzedelemnek meg halalása végett, mellyet Napoleon Fr. Császár és Olasz Országí

Király vett a' maga ellenségein; Novemb. 23-ik napján, Monachiumnak minden templomaiban közönséges áhétatosság tartatott. Maga a' Bavariai Király is egész udvarával együtt a' Máltai Vitézi Rend templomába ment sz. mise halgatására, mellynek végződése után számos ágyúk durrogásai közt *Te Deum Laudamus* tartatott. Az ott lévő egész katoná örizet, és a' katoná forma ruhás polgárság fegyverben állott. — E' mellett egy Királyi parantsolat küldetett az Országbeli fő kormány székekhez, mellyben oly rendelés tért elő, hogy minden Bavariai Országhoz tartozó tartományoknak minden vallású Gyülekezeteiben e' folyó Decemb. 3-ik napján közönséges áhétatosság tartassék a' Mindenhatónak azon különös kegyelmességének meghatalására, melly szerint azon Országot a' jelenvaló háborúnak ostromaitól meg mentette, és azért való alázatos esedezést, hogy a' seregeknek ura, mennél előbb adjon Európának közönséges és állandó békességet. Ezen Kir. parantsolathoz képest leg elsőben is a' Monachiumi Evángélika Ekklesiának Prédikátora és Széniora *Degmair* ur tartott Decemb. 3-ik napján a' Sz. Anna fő templomában illy közönséges buzgoságot, és egyszer mind egy igen derék prédikációt a' 91-ik *Sóldának* 1-ső és 2-ik verseiről.

A' mult Novemb. 15-ik napján Hamburgba mentén a' Wejmári herczeg I *Sándor* Orosz Császár sogora délben az ott lévő Francia ministernél *Bourienne* Urnál ebédelt, este vele együtt ment a' teatrumba. Onnan Novemb. 8-ikán Berlinbe a' Fr. Császár tiszteletére utazott, és a' mint írják, igen nyájassán fogadta őtet ez a' Fr. nagy héros, a' mely környülállásokból azt hozzák ki, hogy ő nemcsak

meg nem fosztatik ősi örökségeitől, hanem hogy nagy meg öregbitéssel fogja azokat vissza nyerni. — Onnan fontos dolgokra nézve Pétersburgban utazik.

A' Brunsvigiai herczegsége hatodfél millió liver vettetett hadi adó gyanánt, e' mellett két Fr. lovas regement alá való ló szedettetik ott fel. Minden azon tartományban talált Anglus portéka és birtokok confiskáltattak, sőt magok az ott tartzkodott Anglus kereskedők is le árestáltattak.

Hamburgban *Novemb* 25 ik. napján következő foglalatú decretum tétetett közönségesse a' Fr. Császár nevében és parantsolatjából: „Mivel a' minden pallérezott nemzetektől bé vétetődött nemzeti törvényeket Anglia Ország meg veti; mivel még azokat a' magános személyeket is, a' kik a' katonák közzé nem tartoznak hadi fogságra viszi; mivel a' magánosoknak jóságait is confiscáltattya; mivel még olly helyeket is zárva tart, mellyeknek semmi erősségeik nintsenek, vagy olyanok természetek szerént sem lehetnek: Franczia Ország is kénytelen a' Britanniai szigetekkel, az Angliai jobbágyokkal, azoknak minden rendbéli vagyonaikkal, ollyakkal tudnillik, a' mellyek azokban a' tartományokban, városokban, 's kikötőhelyeben találtnak, a' mellyeket a' Franczia ármádiák el foglalták, vagy ennekutánna is el foglalnak, azokkal a' hajókkal, mellyek a' Britanniai helyekből vagy Coloniákból jöven azon szigetekbe bé eveznek, vagy azokból a' Britanniai ki kötőhelyekbe menni igyekeznek, épen úgy banni, 's azok eránt olly intézeteket tenni, mint a' millyeneket Anglia a' maga tengeri törvénytételében rendelt vala.“

„Napoléon Császár és Király Eö Felsége ezek-

nek 'mivesélekre nem tsupán Franczia ország hasznára nézve indittatik, hanem egyszersmind Angliának azon gyakorlott erőszakoskodásainak is háttárt szabni akar, mellyekkel világossan oda tze-loz, hogy a' nemzetek közt való egyességet félbeszakassza, és a' maga industriáját, kereskedését a' Continensnek avagy száraz Országok kereskedéseknek és fábrikáiknak romladékjaira épithes e; melyből a' következik, hogy minden, a' ki a' száraz földön Anglus portékákkal kereskedik, Angliának feltételeit gyámolítja, és ve'e egyet érteni, vagy czimborázni láttatik. Arra való nézve, minden Hamburgban, Brémában, Lübeckben, 's egyéb kereskedő városokban 's kikötő helyekben talál-tandó Angliai árrú portékák, és minden azon tartományokban és városokban tartozkodó Anglusok, a' hol most a' Franczia hadi nép vagyon, hadi fog-ságra vitetnek, minden Anglus Országi jobbágyok-hoz tartozó ingó 's ingatlan jóságok confiscáltak, semmi Angliából jövő hajók azon kikötő helyekbe bé nem botsáttatnak, semmi Anglus kurir és leveles börzsák és zatskó által nem botsáttatik. — A' mint a' Hamburgi magános tudósítások tartják, már mind ott, mind Alsó Német ország egyéb városiban sok Anglusok áristomba vitettek.

A' Frantzia Császárné *Jozefina*, 's ennek leánya a' Hollandiai Királyné Moguncziából Mannheimba, 's onnan Berlinbe fognak utazni. A' Bádeni örökös herczeg asszony *Stefanie* is uti társok leszen, a' ki Berlinben lévő kedves férjét szándékozik meg látogatni. Mivel ez az örökös herczeg a' Jénai ütközetben jelen volt, és a' Fr Császárt mindenütt követi, azon tekintetből a' Bádeni uralkodó nagy herczeg ötet Gyalogság Generalissává tette.

A' 26-ik Novembéri Frankfurti tudósításokhoz képest, a' *Kasszeli* várban 4 millio tallért, a' *Weissensteiniben* ugyan annyit találtak a' Francziák. E' mellett a' *Sababergi* kastélyban azokat az ezüst és arany rudakat és egyéb betses jóságokat is ki kerestek, mellyeket a' *Hassziai* kormányzék a' nagy sietség és félelem miatt bátorságosabb helyekre nem küldhetett.

Prussziai Birodalom

Még most is Berlinben van a' Fr. Császár, és sok orákat tölt el a' Kabinetben. E' mellett egyéb fontos foglalatossági közt az oda való szegénységnek szük állapotjára is igen figyelmez. Novemb. 18-ik napján azokról az eszközökről is tudósítani kívánt, a' mellyekkel az oda való jó tételekre ügyelő Commissió a' szükölködő lakosok fel segéllesekben élni szokott, 's meg parantsolta, hogy az oda való számos szegényeknek sorsokat a' jelenvaló szoros környülállások közt a' lehetőségig könnyebíteni igyekezzenek. Ennek eszközöltetésére az azon Kir. várcsra vettetett hadi adónak felét el is engedte *Napoleon* Császár.

A' fegyverszünésnek Novemb. 16-ik napján lett meg katároztatása után, *Marquis Luchisini* és *Generál Zastrow* társaságokban Fr. *Generál Duroc* *Königsbergbe* utazott olly féltétellel, hogy a' még el nem igazitatott békesség pontyait magával a' Fels. Prussziai Királlyal el végezze. Ennek a' *Generálisnak* onnan való vissza térésére sziv szakadva várakoznak a' *Berlini* lakosok, hogy a' jelenvaló háborúnak súlyos terhe alól felszabadulhassanak.

A' Prussziai Kir. szolgálatban lévökre nézv.

következendő hét tizikkelyből álló végzést adatott ki Novemb. 13-ikán *Napoleon* Császár : 1) Minden Prussziai külömbkülömbféle közönséges hivataloknál lévő, és a' magok helyeken maradt személyeknek rangjok és fizetések jegyeztessenek fel. — 2) Ezeknek a' hivatalbéli személyeknek most is olly fizetések járjon, és azon idő pontjában fizetessen ki, mint ennekelötte. 3) Azok helyett, a' kik a' jelenvaló végzés idején hivataljokat el hagyván másuva költöztek, mások tétetődjenek. 4) Ezek a' hivatalbéli személyek, továbbá is folytassák tisztikötellességeket, és azon esküvéssel kötelezzék arra magokat, a' mellyel a' fellyebb való rangú Status tisztiek, és a' tartományokbéli Kamaráknak tagjai magokat kötelezték. — 5) A' hadi és polgári penzióban lévő személyeknek jelenvaló állapotjok vizsgáltsassék meg. 6) Ezeknek hátra lévő penziójok azon naptól fogva, a' mellyenn azokat a' Prussziai Kormányshék fizetni meg szünt, egészen fizettettessék ki mind most, mind ennekutánna mindenkor. — 7) A' jelenvaló Cs. Kir. Decretumnak végre hajtása a' mi hadi Ministerünkre, egyszersmind a' nagy Armádia Generál Majorjára, és Generál Intendensére bizattatik. *Napoleon*. — A' Császár parantsolatjára, *H. B. Maret* Minister és *Status Titoknok*.

Berlin városa mellett és azon által még most is sok Franczia hadi sereg takarodik az Oderai Frankfurt felé, 's onnan Lengyel Ország felé. Nov. 21-ikén, a' Marsal *Soult* corpora, és azok a' seregek mentek ott által, a' mellyek *Küstrint* *Stettint*, és *Lübecket* meg hódoltatták. A' Bergi nagy herceg is (Marsal Murat) *Pozenbe* utazott, Marsal *Davoust* innen már tovább ment.

A' 2 ik Decemberi Erlangi tudositásokból azt olvassuk, hogy a' Fr. Császár parantsolatjához képest minden meghódoltatott tartományokban el vétetik a' lakosoktól a' fegyver. Az Erlangi lakosok már mind által adták. Ez a' parantsolat még a' Beyreuthi tartományra is ki terjesztetett. — Generál *Eble* a' Magdeburgi herczegségnek és városnak Gubernátorává tétetődött.

Beyreuthból Nov 28-ikán. A' Plassenburgi várbán volt 700 főből álló Pr. katona őrizet onnan ki menvén, helyette Baváriai hadi nép foglalta azt el. A' vár fel adása előtt néhány nappal a' várbeli Commendáns *Uttenhofer* Obristlajtnánt a' várat ostromló Baváriai hadi nép vezérjének szép gyümölcset és kenyeret küldött ajándékba, annak jeleül, hogy ő azok nélkül épen nem szükölködik. Azon emberségnek visszonozása végett a' Bavaria sereg Commendánsa dohányt küldött a' várbeli Commendánsnak ajándékba, jól tudván, hogy néki arra szüksége legyen.

Berlin várossának mostani Commendánsa Generál *Hülin* Novemb. 8 ik napján, következő parantsolatot küldött az ott fekvő számos Fr. hadi néphez. „Naponként ugymond, mind több több panasz tétetődik az ellen, hogy a' Fr. katonaság, és az armádiánál hivatalt viselő személyek fenyegetődzéseikkel, sőt verésekkel is többet kívánnak gazdáiktól mint sem ezek adhatnának. Ezen embertelen magok viseletek által alkalmatosságot szolgáltatottak arra, hogy már is szükségét látnak a' lakosok, 's attól lehet félni, hogy az itt lévő truppoknak tápláltatásokra szükséges eszközök is egészen meg fogynak.“

„Ezeknek a, vissza éléseknek el távosztatások -

ra, és némelly katonák 's tábori hivatalt viselők igazságtalan kivánságoknak szorossabb határok közzé való szorittatásokra nézve, ennél fogva azt parantsollya a' Generál Commendáns, hogy minden polgároknál kvártélyozó katoná, és ármádiához tartozó személy köteles azon eledellel meg elégedni, a' mellyet gazdája, állapotja és tevése képest néki adhat, 's tölle semminémü szin alatt többet nem kívánhat. — Minden, a' ki ezen parantsolattal ellenkezőképen mivel, keményen meg fog büntettetni. — E' mellett az itt őrizeten lévő seregeknek Előjárói, a' jelenvaló parantsolatot, három egymás utánkövetkező napokon, azok előtt el olvastatni, és arra is szorossan vigyázni kötelesek, hogy a' kaszármákban kvártélyozó katonaság közzül senki polgároktól eleséget ne kívánnyon, mellyel bővölködnek a' magazinumok; e' mellett azokat, a' kik a' magazinumbeli eleséget vagy eladják, vagy megveszik, árestáltassák le, és a' törvény szerént büntetessék meg. A' patrollirozoknak vezérjeik, a' strázsákon állók, a' város adjutánsai, és a' policiabéli tiszték ezen parantsolatnak szorossan való tellyesítettésére vigyázni kötelesek. — *Költ Berlinben, Novemb. 8-ik napján, P. Hülin, Generál, és a' Frantzia Csász. testörző granatiros seregek Commendánsa.*

Hadi Történetek.

A' Párisi Monitörben közönségesekké tétetett Bülletinoknak, avagy hadi Tudósításoknak folytatása.

25 ik Bülletin Berlinben Novemb. 2 ik napján. Oszályos Generális Beaumont ma 50 ellenségtől nyert zászlót adott által a' Császárnak, azokkal

a' vezérlése alatt lévő Dragonyosokkal, a' kik azokat kezekben vitték, a' városon keresztül lovaglott, a' Jénai ütközettől fogva nyert ellenséges zászlóknak száma most már 200-ra megyen. — Marsal *Davoust* Küstrint körül vévén fel kérette, és capitulatio mellett el is foglalta, a' hol 4000 fegyveres ember esett hadi fogságra. A' tisztek katona parolájokra haza botsattattak, az all tisztek és köz emberek Frantzia Országba fognak vitettetni. A' bastyákon 90 ágyút és sok magazinumot találtak a' győzedelmesek; ezen erősségnek el nyerése által minden Odera mellett fekvő váraknak uraivá lettek. Minekutánna a' Bergi nagy Herczeg Friedlandi fő hadi szállásán a' szükséges intézeteket meg tette volna, a' *Bila* Generális vezérlése alatt volt Pr. tsapatnak (Colonnénak) meg tamadtatását *Becker* Generálisunkra bizta, a' ki a' Generál *Boussart* dragonyos brigadájával az Anklámitérségen a' reá bízott dolgot véghez is vitte szerentséssen, és azon városba az ellenséggel együtt menvén bé, azt capitulatióra kényszerítette. Ott is 4000 ellenség esett hadi fogságra, a' tisztek katona parolájokra haza botsattattak, a' köz emberek Frantzia Országba küldettettek. Ezek közt a' hadi fogságba estek közt volt a' Király huszár regementje, melly a' hét esztendői háború után, vitéz maga viseléséért néhai II. Katalin Orosz Császárnétól tigris bőroket nyert ajándékba.

Novemb. 1-ső napjának estéjén Demninben volt a' Nagy Hertzeg fő hadi szállása. Gen. *Blücher* és a' Weimári herczeg látván, hogy a' Stettinbe vivő út el zárattatott volna, úgy tettetvén, mint ha az Albis f. vízhez vissza térni akarnának, bal kézre fordúltak; de Marsal *Soult* ezen mozduláso-

kat előre el látta, és úgy lehet gondolni, hogy azon két ellenséges hadi sereg is fogságba esik. Patrol-írozó seregeink Lengyel Országba már bementek. — Fr. Herczeg *Jeromos* a' vezérlése alá adatott Baváriai és Württembergi katonasággal Sziléziába marsirozik — Gen. *Clarke* Berlinnek és Prussziának Gubernatorává tétetett a' Császártól. — A' Hollandiai Király Hannoverába, Marsal *Mortier* Kasszelbe marsiroznak.

26-ik *Bülletin*, Berlinben Novemb. 3-dik napján. A' Generál *Blücher*, és a' Wejmári Herczeg colonnéjoknak (tsapatjoknak) fogságba lett esésekről még semmi tudósítást nem vettünk. Ezek, és a' mi hadi seregeink illy állapotban vannak. Generál *Blücher* maga Colonnéjával *Stettin* felé fordult; de halván azon városnak seregeink által lett el foglaltatását, és azt is, hogy mi két napi marsal elébb vagyunk nállánál, Granséeből új *Strélitzbe* vonta magát vissza, de ott se múlatott, hanem *Octob. 31-ikén Rostok* felé vette az útját, oly feltétellel, hogy ott hajókra szálván a' hadi fogságtól magát, és a' vezérlése alatt lévő, hadi népet meg szabadithassa. — Még azon napon, hanem 6 órával az ő *Stréliczből* való el menetele után Generál *Savary* 600 lovasokkal oda érkezett, és a' Pr. Királyné testvéret, a' ki a' Pr. szolgálatban Generális, fogságra ejtette. — Novemb. 1-ső napján a' Bergi Nagy Herczeg *Demminben* vólt, a' honnan *Rostokba* menni, Blücher Generált a' tengertől el rekeszteni igyekezett. A' Pontecorvoi herczeg (Marsal *Bernadotte*) Generál *Blüchert* megkerülte. — A' Wejmári herczeg Colonneje *October 28-ikán Új-Strélitzbe* marsirozott; de tudósítást vévén arról, hogy a' *Stettinbe* vivő út el záratott

vólna, és mivel már a' Fr. forposztokra bukkant, *Wittstokba* vissza marsirozott. — Octob. 30 dikán *Marsal Soult* huszárjaitól ezt meghalván, mingyárt *Wertenhausenben* ment, és azon ellenséges sereget harmad nap múlva el érte. — A' Generál *Blücher* colonnéja 7 gyalog batallionból, 1500 lovasokból, 's 30 ágyúból áll, de minden bagazsiáját, tábori szekereit, munitióit el vesztette. — A' Wejmári Herczeg vezérlése alatt 12 batallion gyalogság, 's 35 eskadron lovasság van, de semmimunitiója nincsen. Hogyha ez a' két colonné el fogattatik, Prussziának igen kevés hadi népe marad. — Pr. Minister *Gr. Schulenburg* *Strelitzbe* utazván magának a' Berlinbe való mehetésre passus levelet kért, 's Generál *Savarihoz* így szólott: „A' Pruss. Monarchiának egész hadi erejét 8 órával ennekelötte magam előtt el marsirozni láttam, ma vagy hólnap ezt is el fogják a' gyözedelmes Frantziák.

A' Baváriai osztály sereg Generál *Deroy* vezérlése alatt, és a' Würtenbergi Colonne Nov. 1 ső napján ki indultak, 's az *Odera* mellé marsiroznak. Mind a' kettő a' herczeg *Jeromos* vezérlésére bízott. Mindjárt Berlinbe való béjövetelünk után Gen. *Dürosnél* egy osztály lovassággal az *Odera* folyó viz mellé küldetett mind azoknak el foglaltatásokra, a' mik Berlinből és egyébünnen a' Canalison az *Odera* folyó vizre küldettettek. — Brigade Generál *Macon*, a' kit Lipsia városának *Commendansává* tett a' Császár, ott odhasztó hideglelésben meghalálozott. Ő vitéz katoná, és emberséges ember volt.

27. *Bulletin*, Berlinben Nov. 6-ik napján. Stettinben, az *Odera* mellett való portékás magazinumban sok Angliai portékát, 500 ágyút, és sok elesé-

get találtak vitéz seregeink. — A' Pontecorvoi herczeg Nov. 1. ső napján, *Jabel* mellett meg támadta az ellenséges avantgardat (előjáró sereget), a' tsata egynéhány óráig tartott, sokszor zürzavarba esett az ellenséges sereg, és ha az ott lévő tavak, és a' Meklenburgi rossz utak engedtek volna, az még akkor fogságba esett volna. Mivel Marsal *Soult*, Nov. 2 ik napján *Plawebe* ment, az ellenség az *Odera* f. vizhez való meneteléről le mondott, minden nap más plánumja van; az *Oderához* vivő utat bé zárattatva találván, magát a' Svéciai *Pomerániába* akarta vonni, ott a' szerentse néki nem szolgálván az *Albis* vize felé vissza tért, de mivel ott is eleibe ment Marsal *Soult*, most más a' tenger felé szándékozik, naponként hol egy, hol több batalliont és eskadront fognak el vitéz seregeink, sem munitiós szekereik; sem bagazsiájok nintsen. —

Marsal *Lannes* Stettinben, Marsal *Davoust* az Oderai Frankfurtban, herczeg *Jeromos* Sziléziában vannak. — A' Wejmári herczeg a' vezérséget letette 's haza ment, egy esméretlen Generál követte ötet a' vezérlésben. — Ma a' Gen. *Beaumont* dragonyos osztály seregét a' Kir. vár piatzán a' Császár meg mustrálta, sok tisztet felsőbb grádsra emelt. Minden lóvatlan lovasok *Potzdám*-ba mentek azoknak a' lovaknak általvetetésekre, a' mellyeket az ellenségtől nyertünk. — Azok a' 2000 gyalog dragonyosok, a' kik ide gyalog követték az ármadiát, mind lovat kaptak. — A' *Spandau* várnak fel fegyverkeztetésében. és a' *Wittenbergi*, *Erfurti*, *Küstrini* és *Stettini* erősségeknak helyre állításában szorgalmatossan foglalatoskodnak. Marsal *Murtier* Octob. 31. ik napján *Kasszelbe* bé

marsirozott. -- A' Hessen-Kasszeli Vál. Fejedelelem, és Prusszus Feldmarsal, a' fia hasonlóképen Prusszus Generális onnan el mentek. Az elsőbb a' Marsal *Mortier* hozzá küldött jegyzésére adott válaszában magát akként jelentette ki, hogy ő kész leszen a' maga hadi népet a' Francia Császár ellensége ellen vezérlelni, mellyre a' Marsal nékie akként válaszolt, hogy ő neki az eránt semmi parantsolatja nintsen. A' Napoleon Császár parantsolatjára a' Hanau és Marburgi várak le fognak rontattatni, azoknak minden magazinumjai és fegyveres tárai Moguntziába vitettni, minden Hasszai hadi seregek meg fognak fegyvereiktől fosztattatni, és a' Hessen Kasszeli tizerek mindenütt le fognak vétettetni. Meg mutatja a' következő idő, hogy a' Tüilléri Kabinetumot nem a' telhetetlen ditsőség kívánása, nem Birodalmának öregbitése, hanem a' már régtől fogva tartó ellenségeskedésnek végződése, és az Európai békességnek helyre állítása birtak ezen köz hasznú intézeteknek tételekre.

O l a s z O r s z á g.

IV. Ferdinánd Király mellett az Anglusokkal fegyvert fogott Napoly Országi Insurgenseknek legnevezetesebb vezérjek (kinek valóságos nevét, élete folytatását, tetteit, 's el fogattatásának környülállásait a' 45-ik szám alatt költ Magyar Kurir' 704-ik lapján rövideden elő adtuk) a' Birák eleibe idéztetvén, 's előtte a' vádoló pontok el olvastatván, arra engedelmert nyert, hogy maga védelmezésére magának Prókátort választhasson. Választott is egy elmés és maga mesterségét jól értő ferfiút, a' ki az ő mentségére hosszas és gyökertes beszédet tartott ugyan a' birák előtt, de ezek

avval meg nem elégedvén ötet halálra szententizálták, és még azon a napon, t. i. Novemb. 11 - dikén dél után 2 órakor számos Lazaróniknak szemek lattára a város leg főbb piatzán fel akasztatták. —

Az ő halálának híret a több insurgens vezérek meg halván, vagy széllyel mentek, vagy a Fr. vezérek alá vetették magokat. — Nevezetessen *Piccioli* hires insurgens vezér *Partonneaux* (olvasd *Partonno*) Fr. Generálisnak küldött levelében magát arra kötelezte, hogy ő előbbi élete módját meg változtattya, és hiv jobbágya leszen a Nápolyi új Királynak. Kinek, és 300 tzimborás társainak által vétetésekre a nevezett Fr. Generál egy Obristlajtinántot küldvén őket *Sulmanoba* vitette. Utjában mindent, a kit előütöl talált, a tsendes életre, 's a Felsőség eránt való hységre és engedelmességre intett. Mások is követvén az ő példáját most már mind a két Kalabriában vissza állott a tsendesség, mellynek eszközöltetését egyedül a *Partonneaux* Generális jó intézet tételének köszönik a lakosok. — Igy szólnak e tárgyról az Olasz Országi, 's ezek után a Bambergi és Augsburgi Zsurnalisták. Ennekfelette arról is emlékeznek, hogy a Nápolyi mostani Király közönséges pardont igirt azoknak, a kik fegyvereket le tévén tsendessen élnek ennekutánna, és sem nyilván sem titkon nem részesülnek a fél támadásban.

A Nápolyi botanicus, vagy füves kertben egy olly mesterséges alkotmány állitatott fel, melly által akármelly magosságra fel lehet a vizet tolni. Ennek találója a Párisi hires Montgolfier, és a melly *Betier hydraulique* nevezet alatt igen elhíresedett Fr. Országban.

Tudományt tárgyazó Tudósítás.

Paczkó Ferencz József, Cs. és Kir. Priv. Posonyi Könyvnyomtatónál most leg újabban találtatnak t

Innepi és Böjti Egyházi Beszédok, mellyeket Németből Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre bocsátott P. *Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz rendén lévő Magyar Országai B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő; 2 for.

Vasárnapokra készítettett egyházi beszédok, mellyeket Németből Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre bocsátott P. *Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz Rendén lévő Magyar Országai B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő, első és második Rész, 3 for.

A' második esztendőbéli Járát most van a' sajtó alatt.

Liber Latinus, quem in usum puerorum latine discentium primus conscripsit *Antonius Fridericus Büsching*, nunc vero locis plurimis auctum et studiis primae adolescentiae conformatum edidit *Paulus Losy Császári* Philos. Doctor, Venerab. Consistorii Superintendentialis H. C. Addictorum Cis-Danubiani Assessor. Gymnasii Reformatorum Ketskemétiensis Rector et Professor, 40 kr.

A' Deák Vers szerzésnek esmérési és Régulai 15 kr.

Jobbitások.

A' 47-ik szám alatt költ Kurirnak 353-ik lapján a' 3-ik sor elein Nov. helyett Octobert, a' 754-ik lapon a' 13-ik sorban 3 helyett 30-at kell olvasni.